

TEKST ANNEKE PAUL

DRIE NIEUWE MONUMENTEN

NIET ALLE MONUMENTEN ZIJN OUD. ER ZIJN OOK JONGE MONUMENTEN. LEIDSCHER RIJN HEEFT ER SINDS KORT DRIE: HET GEBOUW, WOS8 EN DE PRINS CLAUSBRUG. ZIJ STAAN OP DE NIEUWE 'LIJST JONG ERFGOED' VAN DE GEMEENTE UTRECHT. ACHTER ALLE DRIE ZIT EEN BIJZONDER VERHAAL. WE VERTELLEN ZE ALLE DRIE. WOS8 EN DE PRINS CLAUSBRUG VOLGEN LATER, NU DEEL 1: HET GEBOUW.

Het Gebouw mocht toch blijven staan

Het Gebouw is het jongste monument van Utrecht. De ontwerpers, kunstenaar Stanley Brouwn en architect Bertus Mulder, zijn beiden overleden. Dochter Alenca Mulder: 'Ik hoop dat Leidsche Rijn er nog lang plezier van heeft.'

Het gebouw dat bekendstaat onder de naam Het Gebouw kwam ooit tot stand als deel van een kunstproject, speciaal voor Leidsche Rijn: Beyond. De organisatie van Beyond wilde graag een kunstenaarshuis en vroeg daarvoor kunstenaar Stanley Brouwn. Het huis moest vooral echt bewoond kunnen worden. Brouwn kwam met het idee van twee witte bouwblokken, waarvan eentje op de grond en de ander daar dwars overheen. Hij gebruikte een zelfbedachte maat-eenheid: de 'Brouwnvoet' van 26 centimeter, gebaseerd op zijn eigen voet.

Een stalen skelet

Brouwn maakte een maquette van zijn idee, architect Bertus Mulder werkte het uit tot een concreet bouwplan. Hij ontwierp een stalen skelet, dat het geheel draagt en ervoor zorgt dat het in evenwicht blijft. De staalconstructie is onzichtbaar vanaf de buitenkant. Niet alleen de constructie, ook de locatie bleek een uitdaging. Het kwam te staan op een plek waar het na vijf jaar alweer weg moest. Het moest dus een verplaatsbaar gebouw worden.

Een iconisch gebouw

Stanley Brouwn overleed in 2017, Bertus Mulder in mei 2024. Zijn architectenbureau werd in 2000 overgenomen door zijn dochter Alenca Mulder en haar man, en heet sindsdien WVAU Architecten.

Alenca vertelt: 'Mijn vader heeft nog meegekregen dat Het Gebouw nu de monumentenstatus heeft. Dat vond hij erg leuk om te horen. Ik vind het ook fantastisch. Een enorme verrassing ook; ik heb nog nooit zo'n jong monument gezien. Het Gebouw is opgeleverd in 2006, het is het jongste monument van Utrecht.'

'Het idee om Het Gebouw na vijf jaar te verplaatsen, is nooit uitgevoerd. Het stond destijds in een leeg gebiedje, waarvan het plan was om dat te gaan bebouwen. Maar dit werd zo'n iconisch gebouw dat ze het toch liever precies daar lieten staan. Heel bijzonder! Alle andere plannen werden eromheen gemaakt, ook het hele Leidsche Rijn Centrum.'

'Er zijn architectuurrondleidingen geweest in Het Gebouw, en heel veel exposities. Ik ben er zelf ook een paar keer geweest. Iedere keer vond ik het weer fijn om te zien dat het zo goed gebruikt wordt. Dat vond Bertus ook, het past bij zijn visie op bouwen dat veel mensen er plezier aan

foto: Wim van IJendoorn

beleven. En wat er binnen ook gebeurt, het doet nooit afbreuk aan de buitenkant van het gebouw. Er wordt zorgvuldig mee omgegaan. Ook door de gemeente, die ons op gezette tijden raadpleegt over Het Gebouw. Bijvoorbeeld bij het vervangen van de vloerverwarming door infraroodpanelen. Die hangen nu heel mooi, passend bij het gebouw. En bij de aankoop van folie voor de ramen, tegen de zon, mocht ik ook meekijken. Nu Het Gebouw een monument is, weten we nóg zekerder dat Het Gebouw behouden blijft. Een prettige gedachte. 'De openbare ruimte rond Het Gebouw is nog rommelig, met aanvoerroutes naar bouwplaatsen en zo. Ik hoop dat ze niet te dicht erop gaan bouwen. En dat het mooi wordt ingepast in de omgeving. En natuurlijk dat Leidsche Rijn er nog heel lang plezier van heeft!'

OVER HET GEBOUW > ARCHITECT: Bertus Mulder en Stanley Brouwn | OPLEVERING: 2006
WAAR: tegenover de Madridstraat, Leidsche Rijn Centrum | MOTIVATIE IN DE 'LIJST JONG ERFGOED' 2024: 'Het concept van kunstenaar Stanley Brouwn is virtuoos omgezet in een daadwerkelijk bruikbaar gebouw. De vrije overspanning is indrukwekkend, evenals het aan de buitenzijde niet zichtbaar zijn van enige constructie of ondersteuning.'